

En studie om kodväxling i Gun-Britt Sundströms roman *Maken – en förhållanderoman*.

Abstract

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur kodväxling sker i Gun-Britt Sundströms roman *Maken – en förhållanderoman*. Denna lingvistiskt orienterade studie utgår från Poplacks tre stadier: tag-kodväxling, intrasentiell kodväxling och intersentiell kodväxling.

Den valda metoden för denna undersökning är närläsningmetoden, en metod som sätter texten i fokus.

I forskningsbakgrunden tar jag upp olika definitioner av ordet *kodväxling*. Jag presenterar även tidigare forskning kring kodväxling men fokus ligger mest på Poplack och Meyers tidigare studier.

Resultaten av analysen visar på att kodväxling sker ofta i Gun-Britt Sundströms roman. Dessutom är det den intrasentiella samt den intersentiella kodväxlingen som dominerar i romanen. Något exempel av tag-kodväxling kunde inte hittas i romanen. Kodväxlingen berör flera språk; norska, danska, äldre nysvenska, tyska, engelska och franska.

Ämnesord: kodväxling, Poplack, tag-kodväxling, intrasentiell kodväxling, intersentiell kodväxling, närläsningmetoden

Innehåll

1. INLEDNING.....	5
1.1 Syfte och frågeformulering	5
2. FORSKNINGSBACKGRUND	7
2.1 Kodväxling	7
2.1.1 Definition av kodväxling.....	7
2.1.2 Situationell och metaforisk kodväxling	8
2.1.3 Två analysmodeller	9
2.1.4 Two-Constraint- modellen.....	9
2.1.5 Matrix Language-Frame-modellen.....	10
2.1.6 Varför kodväxlar vi?.....	11
2.1.7 Min personliga definition av kodväxling.....	12
2.2 Gun-Britt Sundström	12
2.2.1 Författarens biografi	12
2.2.2 <i>Maken – En förhållanderoman</i> – Ett handlingsreferat	13
3. METOD OCH TILLVÄGAGÅNGSSÄTT	14
3.1 Närläsningmetoden	14
3.2 Material och genomförande	14
4. RESULTAT	15
4.1 Kodväxling i <i>Maken – en förhållanderoman</i>	15
4.1.1 Sammanfattning av resultatet	19
5. ANALYS	21
5.1 Resultatdiskussion	21
5.1.1 Intrasentiell kodväxling	22
5.1.1.3 Citat	23
5.1.2 Intersentiell kodväxling	23
5.2 Metoddiskussion	27
5.3 Sammanfattning.....	28
REFERENSLISTA	29
Bilaga.....	32

1. INLEDNING

Att kunna mer än ett språk i nuläget är inte ovanligt. Å andra sidan, forskning visar att det är mer vanligt att kunna två, eller fler, språk än att kunna bara ett (Park 2000). Fördelen med människor som kan två språk, eller fler, har visat sig vara att de kan växla mellan de olika språken. Med andra ord, tala ett språk i ena stunden och ett annat språk i nästa. Detta är kodväxling. Tvåspråkiga människor tenderar att kodväxla oftare än vad de själva är medvetna om. Enligt Olle Josephson kodväxlar 75 % av alla svenskar i vuxen ålder (Josephson 2004). Det förefaller som om det används många gånger på olika sätt samt i olika situationer. Kodväxling förekommer mest i talspråk, något som forskaren Carol Myers-Scotton, presenterad i Hyeon-Sook Parks studie, forskat mycket kring. Tvåspråkiga människor, som växlar mellan två språk, bryter ett givet mönster i ett samtal. Därför registreras kodväxling tydligt av andra åhörare. Kodväxling sker beroende på vem man talar med. Ett exempel är att individen kodväxlar på grund av ett byte av samtalsämne.

Fenomenet kring kodväxling är väldigt intressant eftersom det är något, som nämnts tidigare, fångar ens uppmärksamhet och även något man hör ofta bland studenter på skolan. Forskaren Shana Poplack har dessutom forskat mycket kring kodväxling i skriftspråket. Detta fenomen är också intressant då många människor har läst litteratur ibland där de har stött på mer än ett språk i texten. Vissa människor reagerar inte på detta fenomen, dock kommer det att ligga i fokus i denna studie.

Kodväxling är något som jag ofta lagt märke till. Dels kodväxlar jag själv och har under senare tid analyserat mig själv många gånger: Varför byter jag språk här? När byter jag språk? Samtidigt har jag under mina senaste VFU-perioder stött på multietniskt ungdomsspråk hos många elever som blandar svenska ord med bland annat ord eller ändelser från deras hemspråk. På så sätt skapar de nya ord och uttryck. Detta bidrog till att jag fattade, utifrån mina observationer, ett tycke för just kodväxling. Varför sker kodväxling men främst, hur sker kodväxling inom den skriftliga kontexten och inom litteraturen?

1.1 Syfte och frågeformulering

Syftet med denna studie är att belysa fenomenet kodväxling ur ett lingvistiskt perspektiv i Gun-Britt Sundströms skönlitterära roman *Maken – en förhållanderoman*.

Frågeformuleringen lyder:

Hur sker kodväxling i Gun-Britt Sundströms roman *Maken – en förhållanderoman*?

Följande frågor kan härledas från syftet:

1. Vilka språk förekommer förutom svenska i Sundströms roman?
2. Hur sker kodväxlingen: i mitten av en mening, intrasentiell kodväxling, eller vid meningsgränsen, intersentiell kodväxling, eller som en påhängsfras, tag-kodväxling?

2. FORSKNINGSBAKGRUND

Kodväxling, eller kodblandning som vissa forskare vill benämna det, är ännu en något oklar term. Det finns flera olika definitioner på detta fenomen. Forskare är inte entydiga i sina resonemang. I följande stycke presenteras tre olika definitioner av kodväxling. En definition från *Nationalencyklopedin*, en från boken *Termlexikon i språkvetenskap* och en definition från lingvisten Ben Rampton. Även tidigare forskning som gjorts inom detta område kommer att presenteras under följande stycke.

2.1 Kodväxling

2.1.1 Definition av kodväxling

Enligt *Nationalencyklopedin* lyder definitionen:

kodväxling, inom språksociologin tvåspråkiga eller bidialektala personers växelvisa användande av mer än ett språk eller mer än en språkvarietet under ett och samma samtal.

(Nationalencyklopedin 2012).

Enligt boken *Termlexikon i språkvetenskap* definieras kodväxling på följande sätt:

kodväxling det att tvåspråkiga talare i ett och samma samtal – mer eller mindre medvetet – blandar språken. Man kan skilja mellan olika typer av kodväxling: *intrasentiell* och *intersentiell* kodväxling (växling inom en mening resp. vid meningsgränser) samt *tag-kodväxling* (växling som sker varsomhelst i samtalet och som består av meningsutfyllnader, påhäng (eng. *tag*) m.m. *Situationell kodväxling* är en följd av att en talsituation ändras. En *metaforisk kodväxling* ger en stilistisk kontrastverkan, möjlig för att språken har olika värdeladdning.

(Åström 2007, s. 90).

Definitionen enligt *Nationalencyklopedin* samt *Termlexikon i språkvetenskap* definierar kodväxling som ett muntligt fenomen. Fokus i denna uppsats kommer att enbart ligga i kodväxlingens definition rörande skriven text.

Sociolingvisten Ben Rampton definierar kodväxling på följande vis:

The term 'language crossing' (or 'code-crossing') refers to the use of a language which isn't generally thought to 'belong' to the speaker. Language crossing involves a sense of movement across quite sharply felt social or ethnic boundaries, and it raises issues of legitimacy that participants need to reckon with in the course of their encounter.

(Rampton 2009, s. 287)

2.1.2 Situationell och metaforisk kodväxling

Jan Einarsson (2009) diskuterar kodväxling i sin bok *Språksociologi*. Einarsson skiljer mellan, något han benämner som *situationell* kodväxling och *metaforisk* kodväxling. *Situationell* kodväxling sker i en förändring i talsituationen. Det kan gälla, t.ex. när en ny samtalspartner eller åhörare tillkommer i ett samtal. Detta medför att samtalsämnet kan bytas till ett annat eller att aktiviteten ändras till en annan. Platsen kan till och med ändras till en annan plats. Om skolan presenteras som ett exempel kan det konstateras att elever skiftar mellan majoritets- och minoritetsspråk. Detta kan ske när elevernas rast tar slut och eleverna är på väg in i klassrummet. Då kan eleverna skifta mellan att tala minoritetsspråk till att tala majoritetsspråk.

Den *metaforiska* kodväxlingen hör ihop med stilistiska effekter. Metaforisk kodväxling används för att skapa dramatik, gemenskap eller intimitet. Det kan till exempel vara när en lärare har föreläst på rikssvenska och sedan går över till att initiera ett öppet samtal på skånska.

Diglossi och kodväxling skiljer sig åt enligt Einarsson. Han framhäver att diglossi handlar mer om bytet av språk vid skiftet mellan olika språkliga domäner. Medan kodväxling sker i en och samma talsituation. Ibland sker detta mellan två meningar, ibland även mitt i en mening. Ibland sker det även mitt i ett ord. Åström definierar diglossi på följande sätt:

diglossi tvåspråkighet; språklig situation i ett område, ett land etc. som innebär att två olika språk eller språkvarieteter används beroende på situation.

(Åström 2007, s. 45).

Skillnaden, som Einarsson gör mellan diglossi och kodväxling, är att deltagarna, i en diglossis språkgemenskap, är medvetna om språkbytet. Kodväxling anses, å andra sidan, vara mer spontan och omedveten. Kodväxling skall inte förväxlas med användningen av lånord. Alltså, att blanda in lånord i svenskans vardagliga språk anses inte vara kodväxling, enligt Einarsson. Uttrycket ”Detta är så coolt” skulle vara ett exempel på ett inhämtat lånord som har blivit vanligt i Sverige. Detta fenomen är väldigt svårt att urskilja i praktiken då det inte finns en tydlig gräns mellan vad som anses vara kodväxling, diglossi eller bara inhämtade lånord. Dock finns det en generell uppfattning om vad forskare anser kodväxling vara och den lyder:

att längre sekvenser än enstaka ord från det ena språket, t.ex. fraser och satser, är äkta kodväxling medan enstaka ord är prototypiska lån.

(Einarsson 2009, s. 101).

Att kodväxla framstår som normalt och typiskt för tvåspråkiga personer. Även om personen i fråga har en relativt låg nivå av behärskning av det ena språket. Einarsson menar att människor kodväxlar när vi i svenskt tal plötsligt utbrister i ett "Shit happens!, No problems" eller "You made my day!". Yttranden av dessa fraser innebär inte att personen i fråga ligger på en hög nivå av behärskning av engelska. Snarare motsatsen. Dessa uttryck och kodväxlande kan höras hos svenska personer som är svaga i engelska men som kan vissa termer, uttryck eller fraser på engelska.

2.1.3 Två analysmodeller

I Hyeon-Sok Parks avhandling (Park 1996) om kodväxling mellan svenska och koreanska, presenteras de två, enligt Park, mest kända analysmodellerna inom kodväxling. Den första analysmodellen som kommer att presenteras är Poplacks Two-Constraint- modell och den andra är Myers-Scottons Matrix Language- Frame- modell.

2.1.4 Two-Constraint- modellen

Poplack menar att kodväxling kan ske på tre olika sätt (Park 1996). Det första är den så kallade tag-kodväxlingen. Denna kodväxling sker varsomhelst i samtalet och består av meningsutfyllnader och påhäng. Exempel inom svenskan är meningsutfyllnaden "Jag menar", utrop som "Herregud! Nej!" och påhängande sats "Förstår du?". Exempel på tag-kodväxling i en mening kan ses i följande exempel. Tag-kodväxlingen är kursiverad. "The test is for tomorrow, *eller hur?*", "Herregud, you should know this?". Det andra är intersententiell kodväxling. Denna kodväxling sker vid meningsgränsen, dvs. mellan satser och påhängsväxling. Ett eget, självkonstruerat exempel kan vara "Jag är inte här under den perioden. I'm off to L.A. for three weeks. Vad sägs om veckan efteråt?" Den engelska meningen i exemplet utgör intersententiell kodväxling. Det tredje är intrasententiell kodväxling. Denna kodväxling sker inom satser, dvs. i meningar. Ett exempel är "Hur var din vacation i år?" Poplacks Two-Constraint- modell bygger endast på denna form av kodväxling.

I en kodväxling är båda parterna lika duktiga på båda språken. De växlar medvetet på båda språken. Barnskodväxling styrs av behovet att hitta ord. Oftast ordstammar från ett språk och affix från ett annat. Ökad kunskap i båda språken - ökad kodväxling.

(Wikipedia 2012a).

2.1.4.1 Morfemvillkoret

Enligt Poplack finns det två generella villkor som styr intrasententiell kodväxling, nämligen morfemvillkoret och ekvivalensvillkoret. Ekvivalensvillkoret, som innebär att "de båda språkens ordföljd måste överrensstämma i närheten av kodväxlingsstället" (Park, 1996, s. 9),

kommer inte behandlas då det anses vara irrelevant för denna studie. Gällande morfemvillkoret definierar Poplack det på följande sätt:

Codes may be switched after any constituent in discourse provided that constituent is not a bound morpheme.

(Poplack 1980, s. 585).

Citatet ovan framhäver att "kodväxling endast kan ske efter ett i yttrandet fritt uppträdande morfem (alltså inte inuti ord). Kodväxling inom enskilda ord, d.v.s. växling mellan ett fritt och ett bundet morfem, t.ex. ett böjningsaffix, räknar hon [Poplack] därför inte med." (Park, 1996, s. 8). Dock återfinns flera empiriska undersökningar som strider mot Poplacks morfemvillkor för kodväxling. Ett exempel för att bevisa detta är följande:

Exempel: "Talala med Åke idag!" (svenska och bosniska). Exemplet innehåller 'talala' bestående av en verbstam *tala* från svenskan plus ett böjningsaffix *-la* på bosniska. I detta exempel sker kodväxling i ett och samma ord, ett enstaka fritt morfem plus ett inhemskt affix, vilket strider mot Poplacks morfemvillkor. "Poplack betraktar alltså inte förekomsten av dylika fall som kodväxling" (Park, 1996, s. 9).

2.1.5 Matrix Language-Frame-modellen

Matrix Language-Frame-modellen, även benämnd som MLF eller matrisspråksmodellen, baseras på att den tvåspråkige talaren har ett matrisspråk och ett inbäddat språk.

Matrisspråket, huvudspråket eller grundspråket, bidrar med böjningar, syntax och morfologi. Matrisspråket kan växla under ett och samma samtal. Av denna anledning kan matrisspråket och det dominanta språket inte jämföras. Myers-Scottons Matrix Language-Frame modell är baserad på en undersökning om kodväxling mellan swahili och engelska. Dessa två språk skiljer sig i större grad från varandra än engelska och spanska, som ligger till grund för Poplacks modell. Tonvikten i Poplacks studie ligger på den rent språkliga aspekten av kodväxling medan tonvikten av MLF-modellen ligger speciellt på psykolingvistiska studier där relationen mellan talproduktion och produktionsfel behandlas främst.

2.1.5.1 Systemmorfemsprincipen

Morfemföljdsprincipen är Myers-Scottons ena princip som inte presenteras i denna studie då den anses inte vara relevant för forskningssyftet. Myers-Scottons andra princip benämner hon systemmorfemsprincipen. Myers-Scotton definierar denna princip på följande sätt:

In ML+EL constituents, all system morphemes which have grammatical relations external to their head constituent (i.e. which participate in the sentence's thematic role grid) will come from the ML.

(Myers-Scotton 1993, s. 83).

Denna princip innebär två olika saker. Dels kan det innebära att innehållsmorfem kan komma från något av de båda språken. Hursomhelst, när det gäller systemmorfem, måste de komma från ML, alltså d.v.s. basspråket. Detta gäller speciellt för de systemmorfem som är syntaktiskt relevanta. Poplacks morfemvillkor och Myers-Scottons systemmorfemsprincip är varandra relativt lika. Med ett exempel ska skillnaden mellan de två olika teorierna illustreras. Följande exempel är konstruerat av författaren själv och därmed ett påhittat exempel. Exemplet är mellan svenska och engelska där svenskan är ML, basspråket, och engelskan är EL, det inbäddade språket.

Exempel: Det var inte väldigt early! Detta kommer att bli ett problem *timemässigt*.

Båda meningarna bekräftar Myers-Scottons systemmorfemsprincip. Alla systemmorfem (negation *inte*, demonstrativ *!* och kopula *kommer att*) kommer från ML, d.v.s. svenskan. I den andra meningen är innehållsmorfemet *time*. Innehållsmorfemet kommer från engelskan som är EL. Enligt Poplacks morfemvillkor är *timemässigt* otillåtet eftersom det engelska morfemet *time* morfologiskt integreras i svenskan. *Time* anses enligt Poplack vara ett lån, antingen som tillfälligt eller som etablerat.

Det finns flera principer som bryter mot både Poplacks teori men även Myers-Scottons. I denna studie har de vanligaste, mest förekommande, exemplen visats.

2.1.6 Varför kodväxlar vi?

Det finns många anledningar och antaganden angående varför vi människor kodväxlar. När jag varit ute på VFU och frågat eleverna har det mest självklara svaret varit: "För att vi kan!". Visserligen stämmer detta påstående, men enligt ovanstående definitioner och presenterade modeller, kan i princip alla människor kodväxla. Carla Jonsson (Jonsson 2010) menar att betoningen bör ligga på ordet 'kod' och att kod i detta fall definieras som språk. Hon anser vidare att enspråkiga personer kan växla mellan olika språkstilar medan de flerspråkiga personerna kan växla mellan olika språk. Jonsson hävdar att kodväxling sker i form av två olika anledningar som hon benämner som den lokala och den globala funktionen. De lokala funktionerna är de som är mest relevanta för denna studie. Dessa lokala funktioner är synliga i

texten (eller i talet om kodväxling sker i dialogen), och därmed anses vara av en stor betydelse för läsaren eller publiken. ”Kodväxling för att betona något, för att förtydliga något eller för att markera en nyansskillnad mellan ord på olika språk, är exempel på lokala funktioner.” (Jonsson, 2010, s. 129). Jonsson menar även att kodväxling ibland används för att citera något som någon annan har sagt. Detta för att markera närhet eller avstånd. Dessutom för att knyta eller bryta vänskapsband. De globala funktionerna berör makt och identitet. Båda dessa begrepp är ej relevanta för denna studie och har medvetet valts att exkluderas eftersom denna studie fokuserar på hur kodväxling sker oavsett om det är maktrelaterat eller ej.

2.1.7 Min personliga definition av kodväxling

Jag anser att kodväxling sker endast hos de människor som är två- eller flerspråkiga, d.v.s. människor som talar två olika språk. Kodväxling, enligt mig, sker när två- eller flera språk beblandas med varandra i tal eller i skrift. Denna studie fokuserar enbart på den skriftliga kodväxlingen. I denna studie kommer fokus ligga på att identifiera växlandet mellan svenska och ett annat språk i Gun-Britt Sundströms roman *Maken – en förhållanderoman*. Romanen innehåller många flera språk än svenska. Andra språk som återfinns i romanen är tyska, äldre nysvenska, franska, danska och norska. Min definition avser även dialektala skiftningar som kodväxling (se NE:s definition). Dessutom kommer Einarssons (2009) definition av metaforisk kodväxling fungera som utgångspunkt för denna studie (se 2.1.2 Situationell och metaforisk kodväxling).

2.2 Gun-Britt Sundström

2.2.1 Författarens biografi

Gun-Britt Sundström är född 1945 i Stockholm och är verksam som författare, översättare och kritiker. Under 1970-80 – talet, arbetade Sundström som kulturjournalist på *Dagens Nyheter*. Hon arbetade även på *Stockholms-Tidningen* mellan 1981–83.

Sundström är mest känd för sin roman *Maken – en förhållanderoman* (1976), som anses vara en diskussionsroman (Wikipedia 2012b) om parförhållanden. Sundströms andra kända verk är bland annat *För Lydia* (1973).

Sundström har även sedan 90-talet varit verksam som översättare av barnböcker och skönlitteratur. År 2003 utnämndes hon till hedersdoktor vid Stockholms universitet. Den

motivering som hon fick löd bland annat: "hennes språkliga lyhördhet gör henne till en ypperlig översättare... Genom sin medverkan i bibelkommissionen 1980-2000 har hon kommit att betyda mer för den stilistiska utformningen av Gamla Testamentets text än någon annan enskild svensk författare." (Wikipedia 2012b).

I en intervju med Svenska Dagbladets Lina Kalmteg, den 25 maj 2008, får Sundström en fråga angående romanen *Maken – en förhållanderoman* och vad författaren själv anser är det originella med romanen. Sundström svarar "att den inte handlar om kärlek som känsloupplevelse utan om livsval och det ansvar man har för en relation.". Det framgår under intervjuens gång att romanen skrevs av Sundström efter att författaren själv genomgått en separationskris. (Kalmteg 2008).

2.2.2 *Maken – En förhållanderoman* – Ett handlingsreferat

Sundströms roman *Maken – en förhållanderoman* handlar främst om Martina. Hon är huvudkaraktären i denna roman och även berättarjaget. Läsaren följer Martinas tankar och beskrivningar samtidigt som boken innehåller dialoger där karaktären Gustav får komma till tals i jagform (se Bilaga). Martina studerar litteraturvetenskap vid Stockholms universitet. Hon älskar litteratur och filosofi. Hon filosoferar gärna med Gustav, som är den andra huvudkaraktären och även Martinas pojkvän. Martina och Gustav tar upp olika frågor som t.ex. Vad innebär det att vara ett par? och vilket ansvar innebär det, vad kan man kräva av varandra? Är det annorlunda om man gifter sig? Kan man leva ihop om man har olika ideal för hur ett förhållande ska vara?

Detta är bara några få av de frågor som huvudkaraktärerna Martina och Gustav diskuterar med varandra och med andra i romanen. Romanen bygger på Martinas och Gustavs ständiga kamp och försök om att få sitt samliv att fungera. De ger ofta upp och skiljs åt men finner oftast tillbaks till varandra. Det händer inte mycket i romanen, i form av händelser där karaktärerna ändrar miljö och agerar, utan snarare i att olika teman och ämnen diskuteras och analyseras av dem båda.

Romanen utspelas i Stockholm under 1960- och 70-talet. Detta var en tid då en förändring skedde. Många förmodade, under denna tid, att kärnfamiljen var på väg att avskaffas. Trots detta upptäcker Martina hur svårt det är att vara utan en "make", speciellt när alla hon känner bildar familj.

Romanen *Maken – en förhållanderoman* utkom 1976 och har sedan dess blivit mycket läst. Anledningen till detta är mest tack vare att Sundström har skrivit på ett sådant vis att läsaren känner igen sig i diskussioner, problemlösningar och liknande i romanen (Boksidan 2012).

3. METOD OCH TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

3.1 Närläsningmetoden

Eftersom syftet med studien är att ta reda på hur kodväxling sker i Gun-Britt Sundström romanen *Maken – en förhållanderoman*, anser jag att det bästa sättet att ta reda på detta är genom att närläsa romanen och sammanställa de olika stycken, kapitel, meningar eller ord, där kodväxling sker. Enligt forskaren Anne Heith är närläsningmetoden något att rekommendera då hon menar att texten sätts i fokus (Heith 2006).

Romanen lästes först igenom för att få en inblick i vad romanen handlade om. Därefter närlästes den första halvan av romanen. Av totala 382 sidors text, representerar halva romanen 191 sidor. Dessa sidor presenteras i en tabell nedanför där Poplacks *Two-Constraint* modell ligger i grunden.

3.2 Material och genomförande

Romanen som valdes i denna studie var ett slumpmässigt val då romanen valdes ut genom att söka på nätet efter skönlitteratur med kodväxling i. Ganska snabbt blev det en träff på Gun-Britt Sundströms roman *Maken – en förhållanderoman*. Anledningen till att jag fastnade för just denna roman var för att jag fann många olika kodväxlingar i romanen. Eftersom syftet med denna studie är att ta reda på hur kodväxling sker, ansåg jag att denna roman passade utmärkt för min studie.

Efter att romanen närläst, sammanställdes de olika kapitlen enligt en tabell som följer Poplacks *Two-Constraint* modell. Modellen utgår från tre olika stadier av kodväxling; tag-kodväxling, intrasentiell kodväxling och intersentiell kodväxling. Samtliga ord, citat eller meningar, som är på ett annat språk än svenska, sammanställdes i tabellen och fungerar därefter som underlag för analysen. Samtliga ord, meningar eller citat, kontrollerades i ordböcker. Både hemsidan tyda.se (Tyda 2012), hemsidan saob.se (Svenska Akademiens Ordbok 2012) samt hemsidan oversattarcentrum.se (Översättarcentrum 2012) ligger till grund för undersökningen.

4. RESULTAT

Under detta stycke kommer romanen *Maken – en förhållanderoman* utgöra underlag för resultatredovisningen. Hur kodväxling sker i denna roman kommer att presenteras och diskuteras.

4.1 Kodväxling i *Maken – en förhållanderoman*

Nedanför presenteras en tabell som visar på de kodväxlingar som hittats i romanen *Maken – en förhållanderoman*. Syftet med denna studie är att finna kodväxling mellan svenskan och ett annat språk. Av det precis nämnda skälet kommer även kodväxling mellan andra språk, utöver svenskan, att presenteras i följande tabellstatistik. Värt att observera är även att alla exempel på kodväxling sker av huvudkaraktären Martina. Hon är berättarjaget i romanen som tenderar att formulera sig på olika språk ibland. Det är Martinas kodväxling som presenteras i tabellen (se Bilaga). Vissa exempel, presenterade i tabellen nedanför, skiljer sig på så sätt att en del exempel är direkta anföringar (citat) från boken medan andra exempel är identifierbara anspelningar eller referenser till citat. Uttryck och exempel, presenterade nedan inom citationstecken, indikerar att exemplet är ett direkt citat i romanen, därför används även citationstecken i tabellen. Andra exempel som inte har citationstecken utan dock en stjärna efteråt (*) indikerar att exemplet är ett indirekt citat vilket betyder att författaren inte citerar uttrycket i boken men att exemplet är taget ur ett känt verk. Martina refererar ibland till en känd strof eller ett citat ur någon välkänd bok.

Kapitel	Tag-kodväxlingen	Intersententiell kodväxling	Intrasententiell kodväxling	Sidnr.
1			Pride and Prejudice	7
1		So the bell tolls for you.*		11
1		We will have no mo marriage. *		13
1			Ethics and Language	14
1			mind you	18
2			We will have no mo	20

			marriage *	
3		“Faens tøv med kvinner – store og betydningsfulle kvinner som ikke vil henslepe sitt liv med å skrelle poteter. De vil ha en oppgave, de vil gjøre en innsats, de vil gå ut til menneskene. Når de har innvigd oss grundig i dette, går de til en annen for å skrelle hans poteter.”		33
3			Sleep with	34
3			“O my America, my new-found-land”	35
3		“How blest am I in this discovering Thee”		35
5			all over the place	59
5			Sleep with	60
8			outrageous	80
8		“Et maintenant, que vais-je faire de tout ce temps que sera ma vie, de tous ces gens qui m’indifferent, maintenant que tu es parti?”		89
9		“Fathers and teachers, I ponder: the suffering of being unable to love”		95-96
10		Love never faileth *		99

10		Have you prayed about it?*		99
10		“Därför må härefter de som hava hustrur vara såsom hade de inga, och de som gråta såsom gräte de icke, och de som glädja sig såsom gladde de sig icke, och de som köpa något såsom finge de icke behålla det.”		103
11			Lousy sex life	114
11			neutral territory	115
12			affectionate	119
13			consciousness expanding	130
13		Make love not war.*		131
13		Make love not babies.*		131
13		Make friends not love.*		131
14			marry off	137
14		“Dragen eder icke undan från varandra, om icke möjligen, med bådas samtycke, till en tid, för att I skolen hava ledighet till bönen. Kommen sedan tillsammans, så att Satan icke frestar eder, då I nu icke kunnen leva återhållsamt.”		147
15			strike up a conversation	154
15			Woman to woman	155

15			”at jo mere den ene elsker, des mere svinder den andens kjaerlighet.”	157
16			play-reading	161
16			Man and Superman	162
16		Making friends via making love.*		162
16		“Wenn es möglich wäre, die Erfahrung der Eheleute zu haben, bevor man in die Ehe tritt, und wenn es ein Mittel gäbe, um mit einiger Sicherheit vorauszuvermuten, was sie einem bringen wird, dann wäre die Zahl denen riesengross, die statt der Ehe die Jungfraulichkeit erwählten.”		173
16		“Marriage constantly turns out to be a trap in which people are caught either by being forced into it, or through mercenary motives, or through thoughtlessness and passing infatuation.”		173
16		“Gift Dig, Du vil fortryde det; gift Dig ikke, Du vil ogsaa fortryde det; gift Dig eller gift Dig ikke, Du vil fortyde begge Delen; enten Du gifter Dig, eller Du ikke gifter Dig, Du fortryder		173

		begge Dele.”		
17		I could have told you.		177
17			little something	185
18		”Allting skal forbli som det er, men sånn vil man ikke ha det, og det kan jo noen hver få eksem av. – Ønsket om å ha henne ligger som en bølgebryter utenfor en havn, og hatet mot henne er brenningen som under en storm forsøker å knuse bølgebryteren – alltså et indre slagsmål som strengt tatt bare angår personen selv og som burde utkjempes under oppsikt av en nervelaege.”		185

4.1.1 Sammanfattning av resultatet

Resultatet ovan visar att den mest förekommande kodväxlingen är den intrasentiella kodväxlingen. Den intrasentiella kodväxlingen dyker upp 20 gånger i romanens första hälft. Av dessa 20 exempel är 2 av dem titlar på olika kända verk eller annat som går in under övrigt. Ett exempel är *Pride and Prejudice*. Av totalt 20 exempel, presenteras två citerade exempel. De resterande 16 exemplen tillhör kategorin *Utländska uttryck*. Kategorierna, som förklaras mer djupgående i sektion 5.1 Resultatdiskussion, kan överses nedanför. Kategorierna kategoriserar endast de intrasentiella kodväxlingarna.

- *Titlar och övrigt*

De tillhörande orden är: *Pride and Prejudice*, *Ethics and Language*.

- *Utländska uttryck*

De tillhörande orden är: We will have no mo marriage, mind you, Sleep with (förekommer två gånger), outrageous, all over the place, Lousy sex life, neutral territory, affectionate, consciousness expanding, marry off, strike up a conversation, Woman to woman, play-reading, Man and Superman och little something.

- *Citat*

De tillhörande orden är: “O my America, my new-found-land”, “at jo mere den ene elsker, des mere svinder den andens kjaerlighed.”

Gällande den intersentiella kodväxlingen, visar resultatet att intersentiell kodväxling dyker upp 19 gånger under romanens första halva. Av dessa 19 exempel, tillhör endast nio exempel till kategorin *Utländska uttryck*, eftersom samtliga exempel består endast utav engelska, äldre nysvenska, franska, norska, danska eller tyska meningar. De resterande tio exempel tillhör kategorin *Citat*. Kategorin *Titlar och övrigt* finns det inga exempel på och kategorin har därför medvetet valts bort när det gäller den intersentiella kodväxlingen.

Inga exempel på tag-kodväxling förekommer.

5. ANALYS

Gun-Britt Sundströms roman *Maken – en förhållanderoman* har legat till grund för denna studie. Romanen är ett utmärkt exempel på kodväxling inom litteraturen. Det är oklart kring huruvida medvetet eller omedvetet Sundströms användning av kodväxling är. Eller huruvida Martina kan spegla Sundströms alter ego. Det som är självklart är att romanens huvudkaraktär, Martina är en karaktär med kopplingar till författarens eget liv. Romanen skrevs efter att Sundström gått igenom en separationskris och romanen handlar mycket om Martina och Gustavs förhållande, deras separation, deras väg tillbaka till varandra för att sedan leda till separation igen (Kalmteg 2008).

Romanen har legat som underlag för undersökning av kodväxling inom litteraturen. Poplacks modell har också varit den modell som legat till grund för analysen. Analysdelen lägger inte fokus på att analysera kring Einarssons två olika sätt att kodväxla. Nämligen det han kallar för *situationell* och *metaforisk* kodväxling (se sektion 2.1.2 Situationell och metaforisk kodväxling). Anledningen till detta är att de båda begreppen är kopplade till kodväxling existerande i det talade språket – något denna uppsats inte lagt fokus på alls.

5.1 Resultatdiskussion

Min analys och diskussion utgår utifrån resultattabellen (se sektion 4.1 Kodväxling i *Maken – en förhållanderoman*). Alla ord, begrepp eller citat är sorterade nedanför efter tre olika rubriker. Samtliga ord och uttryck har sökts antingen via hemsidan saob.se (Svenska Akademiens Ordbok), via hemsidan tyda.se, som enligt sidan själv är en av de ledande inom översättningar mellan svenska och engelska (Tyda 2012), eller via hemsidan oversattarcentrum.se. Observera att kategoriseringen av ord har skett efter det resultat som saob.se, tyda.se och oversattarcentrum.se har angivit om ett ord eller uttryck. Därför är vissa ord och uttryck placerade under första rubriken *övrigt* då flera saknar en beskrivning på saob.se, tyda.se eller oversattarcentrum.se. Dessa ord och uttryck har då i sin tur beaktats och diskuterats kring. Dessa ord och uttryck, som inte kunde översättas av någon av de använda hemsidorna, har i sin tur översatts med hjälp av en helt annan hemsida. Vilken källa det är och vilka ord eller uttryck det gäller kommer presenteras nedan i diskussionen. För en lättare överblick, har jag valt att kategorisera de ord och uttryck inom den intrasentiella kodväxlingen på följande sätt:

- *Titlar och övrigt* (Titlar och alla andra exempel som inte passar in under de andra rubrikerna)
- *Utländska uttryck* (dessa uttryck är antingen engelska/tyska/franska/norska/danska eller äldre nysvenska).
- *Citat* (ord och uttryck som är citat i romanen)

5.1.1 Intrasentiell kodväxling

5.1.1.1 Titlar och övrigt

Det första begreppet som presenteras i resultatet (se sektion 4.1 Kodväxling i *Maken – en förhållanderoman*), är en titel på Jane Austens roman *Pride and Prejudice*. Anledningen till att detta exempel togs upp som kodväxling är att huvudkaraktären ständigt refererar till kända verk och författare men då oftast i svensk översättning. Ett exempel är när Martina, huvudkaraktären, refererar till Dostojevskijs roman *Brott och straff*. Hon använder inte den engelska titeln *Crime and Punishment*. Detta behöver givetvis inte vara ett självklart exempel på att *Pride and Prejudice* används medvetet som kodväxling. Snarare kan fallet vara så att Martina vill använda den engelska titeln eftersom den är originaltiteln. *Brott och straffs* originaltitel är rysk.

Martina uppger i romanen att hon studerat och bott i England under en tid. Det faller sig naturligt att hon refererar till en kurs på engelska. *Ethics and Language*, som samtidigt är en boktitel, utgör exempel på kursen som hon läste när hon var i England.

5.1.1.2 Utländska uttryck

Exemplet *We will have no mo marriage* ser i första hand ut som ett exempel på intersentiell kodväxling. Detta för att meningen fungerar som en fullständig mening. Hursomhelst, i detta exempel användes meningen inne i en annan mening. Av det skälet är detta ett exempel på intrasentiell kodväxling.

Begreppen *We will have no marriage*, *mind you*, *Sleep with*, *outrageous*, *all over the place*, *Lousy sex life*, *neutral territory*, *affectionate*, *consciousness expanding*, *marry off*, *strike up a conversation*, *Woman to woman*, *little something*, *play-reading* och *Man and Superman* är samtliga exempel på helengelska uttryck i romanen.

Många av de presenterade exemplen, inom den intrasentiella kodväxlingen, är inte exempel på kodväxling enligt Einarsson (2009) (se sektion 2.1.2 Situationell och metaforisk kodväxling). Einarsson menar att endast fraser och satser är kodväxling. Resterande ord är bara prototypiska lån. Jag vill tro att kodväxling sker betydligt oftare än vad vi är medvetna om. Samtidigt anser jag att ovanstående exempel, inte är enbart prototypiska lån. Jag anser att kodväxling sker så fort två språk beblandas med varandra. Kodväxling och lånord ligger, i betydelse, väldigt jämt varandra. Även om det gäller ett enskilt ord, anser jag att det är kodväxling snarare än ett prototypiskt lån om inte det är ett redan inlånat ord från ett annat land. Ett exempel på det kan vara de engelska orden ”shit” och ”wow”. Båda två orden används i Sverige men är inte exempel på svenska ord. De har dock blivit så pass vanliga att alla känner till ordens betydelse. Av den anledningen skulle dessa två ord kunna ses mer som två prototypiska lån än kodväxling. Under sektion 2. Forskningsbakgrund presenteras olika definitioner över skillnaden mellan lån och kodväxling. Även forskare är oeniga när det gäller detta fenomen.

5.1.1.3 Citat

“O my America, my new-found-land” är ett engelskt citat som Martina refererar till. Citatet är hämtat från John Donnes *To his Mistress Going to Bed*.

Ett annat exempel som presenteras i den intrasentiella kodväxlingen är det norska citatet ”At jo mere den ene elsker, des mere svinder den andens kjaerlighet”. Detta citat har inte kunnat definieras av någon hemsida (saob.se; tyda.se; oversattarcentrum.se). Varifrån det kommer är alltså oklart men det som är klart är att det är ett norskt citat (Nrk.se 2012).

Det finns indirekta citat i romanen. Indirekta citat betyder att författaren inte har citerat uttrycket i boken men uttrycket är i själva verket ett citat ur en välkänd bok. Exempel på vilka de indirekta citaten är kan ses i tabellen ovanför (se 4.1. Kodväxling i *Maken – en förhållanderoman*). Under intrasentiell kodväxling finns uttrycket We will have no marriage som är ett citat från Shakespears *Hamlet* (Shakespeare 2012).

5.1.2 Intersentiell kodväxling

Av samtliga exempel, som tillhör den intersentiella kodväxlingen, sker alla på antingen engelska, franska, tyska, danska, norska eller äldre nysvenska. Därför har jag valt att exkludera kategorin *titlar och övrigt* då samtliga exempel tillhör antingen kategorin *Utländska uttryck* eller kategorin *Citat*.

Att *tag-kodväxling* inte förekommer alls är jag inte förvånad över. Jag anser att *tag-kodväxling* sker kanske mest vanligast i samtal – något som även Myers-Scotton modell bygger mer kring. Eftersom Myers-Scottons modell bygger mest kring kodväxling inom samtal, valde jag att analysera mitt resultat utifrån Poplacks modell, som i sin tur riktar sig mer in på kodväxling i den bundna, skrivna, formen.

Det mest vanliga ter sig vara att kodväxling ofta sker i samband med kommunikation och då menar jag i talproduktioner där personer samtalar med varandra. Kodväxling har principiellt alltid en kommunikativ funktion. Denna studie visar exempel på kodväxling gällande den skriftliga kommunikationen. Denna studie visar även att när kodväxling väl sker, sker den i form av ett åsiktstagande av den tvåspråkige individen. Det mest förekommande är, som även Poplacks studie visar, att svenska ord, eventuellt en bit ur en svensk mening, kompletteras med ett ord eller ett uttryck från ett annat språk än svenskan.

Många av de ord som är representerade i studien, visar att författarens text är influerad av många olika språk. Följande exempel på detta kan ses i den franska meningen “Et maintenant, que vais-je faire de tout ce temps que sera ma vie, de tous ces gens qui m’indifferent, maintenant que tu es parti?” (Sundström, 1976, s. 89). Detta är bara ett exempel på hela stycken där Sundström använder kodväxling. Annan kodväxling som förekommer är även med tyska, äldre nysvenska, norska och danska.

5.1.2.1 Utländska uttryck

Samtliga uttryck, So the bell tolls for you, We will have no mo marriage, Love never faileth, Have you prayed about it?, Make love not war, Make love not babies, Make friends not love, Making friends via making love och I could have told you är exempel på intersentiell kodväxling. Dessa uttryck syns klart i romanen då meningarna är självständiga och på så sätt “sticker ut” mer än de intrasentiella kodväxlingarna. Samtliga meningar sker på engelska.

5.1.2.2 Citat

Det återfinns många citat i Gun-Britt Sundströms roman. Det första citatet inom den intersentiella kodväxlingen är:

Faens tøv med kvinner – store og betydningsfulle kvinner som ikke vil henslepe sitt liv med å skrelle poteter. De vil ha en oppgave, de vil gjøre en innsats, de vil gå ut til menneskene. Når de har innvidg oss grundig i dette, går de til en annen for å skrelle hans poteter.

Ovanstående citat är ett norskt exempel. Citatets ursprung är dock oklart eftersom samtliga hemsidor, (tyda.se; saob.se; oversattarcentrum.se), gav noll träffar vid sökningen av citatet. Däremot, om resultatet baseras på NRK:s program (Nrk 2008), visar nrk.se att citatets ursprung kommer från Sokrates. (Nrk 2008).

“How blest am I in this discovering Thee” är ett engelskt citat från en författare som nämns tidigare i denna studie, nämligen John Donnes *To his Mistress Going to Bed* (se bilaga).

Resultatet visar endast ett exempel på ett franskt citat och det lyder följande: “Et maintenant, que vais-je faire de tout ce temps que sera ma vie, de tous ces gens qui m’indifferent, maintenant que tu es parti?”. Citatet är hämtat från en fransk sångare vid namn Gilbert Becaud och hans låt *Et maintenant* (Becaud 2012).

“Fathers and teachers, I ponder: the suffering of being unable to love” är ett, för många kanske, välkänt citat. Ursprunget kommer från Fjodor Dostojevskijs *The Brothers Karamazov*.

Följande två exempel är utdrag ur Bibeln. Martina, huvudkaraktären i romanen, är väldigt förtrogen med Bibeln och dess budskap. Hon citerar Bibeln två gånger i romanens första halva. Båda gångerna, citerar Martina från Paulus’ första brev till korintierna (Bibel Online 2012). Kodväxling sker då romanen är skriven på svenska och citatet nedanför visar exempel på äldre nysvenska, vilket enligt Einarsson (2009) verifieras som kodväxling.

Därför må härefter de som hava hustrur vara såsom hade de inga, och de som gråta såsom gråte de icke, och de som glädja sig såsom gladde de sig icke, och de som köpa något såsom finge de icke behålla det.

(Sundström 1984, s. 103)

Dragen eder icke undan från varandra, om icke möjligen, med bådads samtycke, till en tid, för att I skolen hava ledighet till bönen. Kommen sedan tillsammans, så att Satan icke frestar eder, då I nu icke kunnen leva återhållsamt.

(Sundström 1984, s. 147)

I romanen förekommer endast ett exempel på tysk kodväxling och det exemplet lyder:

Wenn es möglich wäre, die Erfahrung der Eheleute zu haben, bevor man in die Ehe tritt, und wenn es ein Mittel gäbe, um mit einiger Sicherheit vorauszuvermuten, was sie einem bringen wird, dann wäre die Zahl denen riesengross, die statt der Ehe die Jungfräulichkeit erwählten.

(Sundström 1984, s. 173).

Ett annat exempel i romanen är den engelska meningen “Marriage constantly turns out to be a trap in which people are caught either by being forced into it, or through mercenary motives, or through thoughtlessness and passing infatuation.”

Det finns även ett norskt citat:

Allting skal forbli som det er, men sånn vil man ikke ha det, og det kan jo noen hver få eksem av.
– Ønsket om å ha henne ligger som en bølgebryter utenfor en havn, og hatet mot henne er brenningen som under en storm forsøker å knuse bølgebryteren – alltså et indre slagsmål som strengt tatt bare angår personen selv og som burde utkjempes under oppsikt av en nervelæge.

Ovanstående tre exempel kunde inte preciseras av tyda.se, saob.se eller oversattarcentrum.se.

Var dess ursprung kommer ifrån är därför oklart.

Följande exempel är ett danskt citat från den danske filosofen Søren Kierkegaard. Citatet kommer från *Enten – Eller* och publicerades 1843 (Wikipedia 2012c).

Gift Dig, Du vil fortryde det; gift Dig ikke, Du vil ogsaa fortryde det; gift Dig eller gift Dig ikke, Du vil fortryde begge Delen; enten Du gifter Dig, eller Du ikke gifter Dig, Du fortryder begge Dele.

(Sundström 1984, s. 173)

Det finns även indirekta citat under den intersentiella kodväxlingen. Exempel på vilka de indirekta citaten är kan ses i tabellen ovanför (se 4.1. Kodväxling i *Maken – en förhållanderoman*). Under intersentiell kodväxling finns uttrycket So the bell tolls for you vilket är ett omvandlat citat från Hemingway *For whom the bell tolls* (Hemingway 2012).

Ett annat exempel är *Love never faileth* som är ett citat ur Korintierbrevet 13:8 *Love never fails* (Biblos 2012).

5.2 Metoddiskussion

Jag anser, nu i efterhand, att denna studie har varit väldigt tidskrävande samtidigt som jag fått in mer material än jag vågat hoppas på. Att studera kodväxling är svårt i sig eftersom själva begreppet *kodväxling* är ännu halvt oklart och det finns flertals definitioner. Jag önskar tiden hade räckt till att kunna fördjupa denna studie med tre olika saker. Dels hade jag velat ha tid till att sammanställa hela romanen då jag tror att det hade givit ännu mer tyngd åt min uppsats. Denna studie visar bara kodväxling i den första halvan av romanen. Det som gjorde hela romanen intressant var att Martina hela tiden filosoferade kring litteraturverk, bibeln och filosofer. Hela romanen innehåller flera utdrag från bibeln i både svensk, dansk och norsk översättning. Ett par franska och tyska uttryck används och allt kombinerat tillsammans väckte den tredje och den slutgiltiga saken som jag hade för intention med min studie. Nämligen att djupstudera romanen i vilka ord och uttryck som är kodväxling och vilka ord som anses vara lånord.

Överlag är jag nöjd med det material jag lyckats få ihop. Jag anser att de, nästintill 200 sidorna, räckte väl till min undersökning och jag fick svar på min frågeformulering, vilket var mitt syfte med studien; Hur sker kodväxling i Gun-Britt Sundströms roman *Maken – en förhållanderoman*? Svaret på denna fråga är nu i efterhand mycket enkel att svara på. I Gun-Britt Sundströms roman förekommer både intersentiell och intrasentiell kodväxling. Den mest förekommande är den intrasentiella kodväxlingen, där resultatet visar att växlingen görs oftast i samband med att ett utländskt uttryck stoppas in i en svensk mening och skapar på så vis kodväxling.

5.3 Sammanfattning

Kodväxling är ett allt vanligare fenomen som försiggår mellan tvåspråkiga människor. Att kodväxla innebär i stora drag att växla mellan två olika språk. En klar definition finns ännu ej fastställd, trots detta menar de flesta forskare att dialektala växlingar också är kodväxling, d.v.s. att växla mellan två olika dialekter är alltså också en sorts kodväxling. Denna studie lägger fokus på kodväxling inom litteratur. Syftet med denna undersökning är att finna kodväxling inom litteratur och se hur det sker. Frågeformuleringen lyder: Hur sker kodväxling i Gun-Britt Sundströms roman *Maken – en förhållanderoman*?

Studien utgår utifrån två kända analysmodeller. Den ena är den så kallade *Two-constraint* modellen med forskare Poplack i spetsen. Den andra modellen är Myers-Scottons *Matrix Language-Frame-* modellen. Medan Poplacks modell utgår utifrån två centrala villkor – morfemvillkoret och ekvivalensvillkoret, utgår Myers-Scottons modell utifrån två centrala principer – morfemföljdprincipen och systemmorfemsprincipen. Poplacks *Two-constraint* modell har applicerats på denna studie då syftet är att finna kodväxling i den skrivna texten.

Resultatet visar att den intrasentiella formen av kodväxling är mest förekommande i Gun-Britt Sundströms roman *Maken – en förhållanderoman*. Av totalt 20 intrasentiella former av kodväxling, sker två av dem som titlar på kända verk. Två, av de totala 20 exemplen, är citat i romanen. Resterande 16 är endast ord och uttryck på ett annat språk än svenska. När det gäller den intersentiella kodväxlingen, förekommer det totalt 19 exempel. Av dessa 19 exempel, sker nio exempel i form av *utländska uttryck*. Dessa nio exempel sker på äldre nysvenska, norska, danske, tyska och franska. De resterande tio exempel är citat i romanen. Tagkodväxling förekommer inte i romanen överhuvudtaget.

Avslutningsvis, framgår det tydligt i uppsatsen att termen kodväxling är något oklar och svårdefinierbar. Flera av de funna exemplen bryter mot Poplacks morfemvillkor vilket även det är ett bevis på att kodväxling, och dess innebörd, inte har en fast och klar definition utan består snarare utav flera forskares tolkning av den.

REFERENSLISTA

Bokreferenser

Einarsson, J. (2009). *Språksociologi*. (2., [rev.] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Heith, Anne (2006). *Texter – medier – kontexter* Lund: Studentlitteratur

Jonsson, C. (2010). Wedin, Å. & Musk, N. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande: skola i ett föränderligt samhälle* (275). (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Josephson, Olle. (2004). Svenska språknämnden. *Engelskan i Sverige: språkval i utbildning, arbete och kulturliv* (174). Stockholm: Norstedts ordbok.

Park, H. (2000). *Korean-Swedish code-switching: theoretical models and linguistic reality = Koreansk-svensk kodväxling : teoretiska modeller och den språkliga verkligheten*. Diss. Uppsala : Univ., Uppsala.

Park, H. (1996). *Två analysmodeller för kodväxling: en jämförande kritisk diskussion*. Uppsala: Univ., Enheten för sociolingvistik.

Rampton, B. (2009). Crossing, Ethnicity and Code-Switching. I: Coupland, N. & Jaworski, A. (red.), *The new sociolinguistics reader* (735). Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Sundström, G. (1984). *Maken: en förhållanderoman*. ([Ny utg.]). Stockholm: Bonnier.

Åström, K. (red.) (2007). *Termlexikon i språkvetenskap: från A till Ö*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Referenser till Internetkällor och Internetmaterial

Becaud, Gilbert (2012). *Et maintenant*. Hämtad 2012-11-02, från

<http://www.karaoke-free-download.com/2011/06/et-maintenant-gilbert-becaud.html>

Bibel Online (2012). *Råd och föreskrifter för korintierna angående äktenskap och ogift stånd m.m.* Hämtad 2012-08-24, från

<http://bibelonline.com/a/rad-och-foreskrifter-for-korintierna/#more-1078>

Biblos (2012). *Bible Suite*. Hämtad 2012-11-02, från

http://bible.cc/1_corinthians/13-8.htm

Boksidan (2012). *Maken – en förhållanderoman*. Hämtad 2012-04-30, från

<http://www.boksidan.net/bok.asp?bokid=2854>

Hemingway, Ernest (2012). *For whom the bell tolls*. Hämtad 2012-11-02, från

<http://www.themint.org.uk/z030.htm>

Nrk. (2012). Hämtad 2012-08-24, från

http://www.nrk.no/programmer/radio/studio_sokrates/1.1390155

Kalmteg, Lina (2008). *Gun-Britt bit för bit*. Hämtad 2012-08-24, från

http://www.svd.se/kultur/gun-britt-bit-for-bit_1287773.svd

Poplack, Shana (1980). *Sometimes I'll start a sentence in Spanish - Y TERMINO EN ESPANOL: toward a typology of code-switching*. Hämtad 2012-04-20, från

<http://www.uottawa.ca/academic/arts/sociolinguistics/shanapoplack/francais/pubs/articles/Poplack1980a.pdf>

Shakespeare, William (2012). *Hamlet*. Hämtad 2012-11-02, från

<http://internetshakespeare.uvic.ca/Annex/Texts/Ham/O2M/scene/3.1>

Svenska Akademiens Ordbok (2012). Hämtad 2012-07-23, från

<http://g3.spraakdata.gu.se/saob/>

Tyda (2012). Hämtad 2012-05-19, från

<http://tyda.se>

Wikipedia (2012a). *Kodväxling*. Hämtad 2012-05-10, från

<http://sv.wikipedia.org/wiki/Kodv%C3%A4xling>

Wikipedia (2012b). *Gun-Britt Sundström*. Hämtad 2012-05-10, från

http://sv.wikipedia.org/wiki/Gun-Britt_Sundstr%C3%B6m

Översättarcentrum (2012). Hämtad 2012-08-24, från

<http://www.oversattarcentrum.se/sv/Member.mvc/SearchMembers?IsBasic=True>

Bilaga

Utdrag ur *Maken – en förhållanderoman*.

”*Sleep with*, den euforismen har jag alltid skrattat åt. Det går upp för mig att ”ligga med” är lika ekivåkt (det vill säga tvetydigt). Vi gör ju inte annat. I timmar ligger vi med varandra på soffan i mitt rum, och termerna börjar te sig inte bara mångtydig utan vag...

Det är mycket som med ens går upp för mig. Plötsligt förstår jag de metafysiska poeterna som aldrig har intresserat mig speciellt förut *O my America, my new-found-land* och allt det där – upptäckarspänningen och erövringslyckan, lusten att plantera flaggor. Stoltheten över att vara en som får röra sig på privata vägar, stängda för obehöriga: något som är mitt innanför hans livrem. *How blest am I in this discovering Thee* – jo sannerligen om det inte ligger något i det: man blir rent andaktsfull. [...]

- Det är inte meningen att det ska vara tryggt att älska.
- I så fall förstår jag inte vad det är som bekymrar dig.
- Din brist på goda egenskaper förstås. Fast jag har kommit på att en har du nog i alla fall.
- Verkligen? Vad skulle det kunna vara?
- Du har ju humor. Det är ovanligt hos kvinnor – jag har bara känt två i mitt liv, en skolkamrat och så dig.”

(Sundström 1984, s. 34-35, 38)